

ANTISZEMITA
GYŰLÖLET-BŰNCSELEKMÉNYEK ÉS
INCIDENSEK

*Havi összefoglaló
2016. március*

BRÜSSZEL INTÉZET

TARTALOMJEGYZÉK

Tartalomjegyzék	3
Vezetői összefoglaló	5
A Tett és Védelem Alapítvány	6
Brüsszel Intézet	6
Összefogás	7
A jelentésről	8
Módszertan	10
Antiszemita gyűlölet-cselekmények – 2016. március	15
Rongálás	15
Fenyegetés	15
Gyűlöletbeszéd	16
További antiszemita gyűlölet-cselekmények	18
Közösségi hírek, reakciók	20
Hivatalos és civil reakciók	22
Hírek és vélemények a magyarországi antiszemitizmusról	25
Egyéb hírek	27
A Tett és Védelem Alapítvány hivatalos ügyei	28
A hónap krónikája	35
Kapcsolat és támogatás	36
Felhasznált irodalom	37
Impresszum	38

VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

AZ antiszemitizmus elleni küzdelem egyik legfontosabb feltétele a helyzet pontos ismerete, az antiszemitizmus valódi elterjedtségének vizsgálata. A Tett és Védelem Alapítvány egyik célja éppen a kérdést övező ismerethiány felszámolása. Ennek eszköze többek között a folyamatos és szakmailag megalapozott közéleti monitoring tevékenység, mivel a tényleges információk összegyűjtése, elemzése nélkül nem lehet valós védelmet biztosítani a közösség számára. A monitoring eredményét az Alapítvány havi rendszerességgel közzé teszi.

A jelentés kétféle cselekménnyel foglalkozik: az antiszemita gyűlölet bűncselekményekkel, illetve a gyűlölet motiválta incidensekkel. A jelentés ezt a kettőt összefoglalóan gyűlölet-cselekményeknek nevezi. Mindkettő esetében fontos kritérium, hogy azok elkövetésekor azonosítható az antiszemita motiváció. Míg azonban az előbbieket a büntetőjog szerint bűncselekményeknek minősülnek, az utóbbiak ezt a szintet nem érik el. A teljes kép felrajzolásához azonban mindkét típusú cselekmény dokumentálására szükség van.

Az antiszemita gyűlölet-cselekmények minél szélesebb körű monitorozásához sokféle forrás együttes használatára van szükség. Az események regisztrálásán kívül fontos azok különböző jellemzőinek számbavétele is. A dokumentálás során ezért egyrészt rögzítjük a cselekmények helyszínére, elkövetőjére, célpontjára, következményeire vonatkozó adatokat. Másrészt különböző cselekménytípusokat is megkülönböztetünk.

A Tett és Védelem Alapítvány márciusi monitoring tevékenysége nyomán három antiszemita gyűlölet-cselekményt azonosított. Rongálás kategóriájába tartozik, hogy a Budai-hegyekben lévő Árpád-kilátóra egy olyan ábrát rajzoltak, amelyen egy Dávid-csillag fel van akasztva. Fenyegetés kategóriába tartozik, hogy a Betyársereg weboldalán egy Zyklon B feliratú pólót viselő egyénre mutat három férfi, köztük Tyirityán Zsolt a Betyársereg vezetője (Zyklon B gázzal ölték meg a haláltáborok gázkamráiban az áldozatokat). A gyűlöletbeszéd kategóriában pedig feldolgoztuk Bayer Zsolt márciusi cikksorozatát, melynek számos eleme tartalmaz antiszemitának tekinthető kijelentéseket. Három esetet nem számítottunk be a statisztikába, mivel nem egyértelmű az antiszemita szándék, emiatt ezeket a További antiszemita gyűlölet-cselekmények részben összegeztük. Jelentésünkben továbbá számos, a magyarországi holokauszthoz, antiszemitizmushoz kapcsolódó eseményről adunk hírt.

A Tett és Védelem Alapítvány 2016 márciusában két feljelentést tett nemzetiszocialista rendszer bűneinek nyilvános tagadása miatt: K. L. V. ellen, aki hozzászólásában a „*holokamu*” szót használta, valamint F. B. ellen, aki szintén holokauszttagadást valósított meg nyilvános megszólalásában. Az Alapítvány 2015 májusában tett feljelentést egy Budapest belvárosi régiségbolt ellen, mert tiltott önkényuralmi jelképeket ábrázoló tárgyakat kínáltak eladásra. A Budapest Rendőr Főkapitányság V. Kerületi Rendőrkapitánysága 2016 márciusában, bűncselekmény hiányában

a feljelentést elutasította. Ágoston Tibor debreceni jobbikos önkormányzati képviselő ellen 2014 februárjában tett feljelentést az Alapítvány nemzetiszocialista rendszer bűneinek tagadása miatt. 2016. március 30-án a Debreceni Járásbíróság meghozta jogerős ítéletét, melyben 750 000 Ft pénzbírságra ítélte a képviselőt, amit 50 ezer forintos havi részletekben törleszthet.

A TETT ÉS VÉDELEM ALAPÍTVÁNY

Az antiszemitizmus jelensége nem új keletű Magyarországon. A korábban tapasztalt gyűlöletbeszéd azonban egyre jobban eluralkodik a közéletben. A helyzetet súlyosbítja, hogy a nyíltan antiszemita, rasszista nézeteket valló Jobbiknak negyvenhárom országgyűlési képviselője van, így az antiszemita gyűlöletbeszéd a parlamentben, valamint szervezett rendezvényeken is sokkal inkább megjelenik. Ezek a tényezők hívták életre

a Tett és Védelem Alapítványt. A Tett és Védelem Alapítvány a hazai jogrendszer által biztosított civil szerveződési lehetőségek közül az alapítványi formát választotta; bejegyzése 2012 novemberében történt meg. Az Alapítvány a romló minőségű közbeszéd, a kirekesztés, az antiszemitizmus táptalaját adó ismerethiány, valamint az atrocitások és a törvényszegések elleni erélytelen jogi fellépéssel szemben kíván új alternatívát nyújtani.

BRÜSSZEL INTÉZET

Az antiszemita gyűlöletcselekmények monitorozását a Tett és Védelem Alapítvány által életre hívott Brüsszel Intézet, az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet (EBESZ) által kidolgozott és javasolt módszerek alapján végzi. Az Intézet, a monitoring munka során, az antiszemita jelenségeket különböző, standardizált források által nyújtott információk alapján rögzíti és elemzi. Az incidenseket hét különböző kategóriába soroló monitoring munka forrásai többek között: az Intézet saját Kutatási és Incidenskövetési Csoportjának forrásai, a sajtóban és a közmédiában fellelhető információk, valamint a kormányzati szervekkel kötött megállapodás keretében lehetőség nyílik a bírósági, a bünyügyi és egyéb államigazgatási területek adatbázisaiban fellelhető releváns adatok felhasználására is. Az Intézet létrehozta és üzemelteti az 51 00 000 számon elérhető FORRÓDRÓT-ot, melyen antiszemita és zsidóellenes megnyilvánulások bejelentésére nyílik lehetőség. A Brüsszel Intézet kutatási terve a havi rendszeres monitoring-jelentések közzétételén túl magába foglalja egy átfogó, a zsidóságot érintő, kvalitatív és kvantitatív módszereket is alkalmazó kutatást, valamint az egész társadalomra kiterjedő felmérést az antiszemitizmus jelenlegi helyzetével kapcsolatban. A program részét képezi továbbá egy olyan differenciált képzési program kialakítása, mely az állami ügyintézés különböző szintjei és szereplői számára biztosít felkészítést a rasszista és antiszemita jelenségekkel kapcsolatos fellépésről, eljárásokról iskolai és továbbképzés-rendszerű tananyagok formájában.

Összefogás

A Tett és Védelem Alapítvány bejegyzett civil szervezet. Az Alapítvány munkájában közreműködők között vannak a statsquo/chábád EMIH, a reform irányzatú SzimSalom vezető személyiségei és az irányzatoktól független, de a társadalom

elismert tagjaiként számon tartott emblematikus személyiségek egyaránt. Az Alapítvány kurátorai megjelenítik a Magyarországon működő legfontosabb zsidó vallási és kulturális irányzatokat és így szimbolikusan is kifejezik, hogy az antiszemitizmus elleni fellépés mindannyiunk közös ügye.

A JELENTÉSRŐL

A magyarországi antiszemitizmus megítélése, kezelése sokszor rendkívül szélsőséges. Egyrészt hallani olyan hangokat, amelyek lekicsinylik az ilyen cselekmények, megnyilvánulások súlyát. Az is előfordulhat azonban, hogy egy-egy kirívó eset kapcsán az a kép alakul ki, hogy ezek az esetek elárasztják a közéletet. A tényleges helyzet megismerése a valós problémák kezelésének elengedhetetlen feltétele, ezért a Tett és Védelem Alapítvány feladatának tekinti, hogy pontos és minél teljesebb képet adjon a magyarországi antiszemitizmus mértékéről. Ennek egyik eszköze az antiszemita gyűlölet-bűncselekmények és incidensek¹ monitorozása. Ennek eredményét az Alapítvány havi rendszerességgel teszi közzé. A havi beszámolókon kívül minden évben részletesebb elemzéseket is magába foglaló összefoglaló jelentést készít az adott évben elkövetett cselekményekről. A gyűlölet bűncselekmények elleni küzdelem kiemelt fontossággal bír, mivel ezek eltérnek más bűncselekmény típusoktól. Ezek a bűncselekmények egyfajta üzenetnek tekinthetők, így túlmutatnak magán a cselekedeten. Ez a többletjelentés a társadalom különböző szinterein manifesztálódik: az egyén, a megtámadott csoport és végül az egész társadalom szintjén. Az áldozatok pszichológiailag, érzelmileg nagyobb traumát élhetnek át. Ennek a cselekménytípusnak nagy hatása van arra a csoportra nézve is, amelyhez a megtámadott egyén tartozik. Ezen cselekmények áldozatai sokszor felcserélhetőek, mivel számtalan esetben a támadás nem egy bizonyos személyre

irányul, hanem bárkire, aki az adott – éppen megtámadott – csoport tagja. Éppen ezért ezen csoport tagjai érzelmileg szintén involválódnak, illetve attól félhetnek, hogy a jövőben ők maguk is ilyen előítélet motiválta bűncselekmény célpontjaivá válhatnak. Ezek a cselekmények sértik azt a normát, miszerint a társadalom tagjai egyenlők. Az ilyen esetek nem megfelelő kezelése az egész társadalomra nézve is súlyos következményekkel járhat. (Levin és McDevitt 1999, 92–93; OSCE/ODIHR 2009a, 19–21; OSCE/ODIHR 2009b, 17–18; Perry 2001, 10)

Általánosságban elmondható, hogy kevesebb gyűlölet-cselekményt jelentenek, illetve dokumentálnak, amint amennyi valójában megtörténik. Az áldozatok sokszor nem jelentik ezeket a rendőrségnek. Ennek több oka lehet. Egyrészt sokan nem bíznak abban, hogy a hatóságok megfelelően kezelik ezeket az eseteket, akár a felkészületlenség, akár előítéletesség okán. Bizonyosan sok áldozat van, aki nem ismeri a vonatkozó jogszabályokat. Az áldozatok érezhetnek szégyent is vagy tarthatnak attól, hogy védett tulajdonságuk kiderül. Az alulminősítés is sok esetben előfordul, vagyis a hivatalos szervek nem állapítják meg a gyűlölet motivációt. Éppen a civil szervezetek azok, akik segíthetnek ezen problémák orvoslásában. Különösen hasznos lehet az állami szervekkel – például rendőrséggel, ügyészséggel – való együttműködés.² A civil szervezetek által készített jelentések alkalmasak lehetnek arra, hogy

1 Ezek részletes definícióját lásd a Módszertan részben.

2 Jó példa erre a Community Security Trust (CST) és a londoni, illetve a manchesteri rendőrség együttműködése. (CST 2013)

a hivatalos szervek figyelmét felhívják az országban elkövetett, gyűlölet motiválta cselekményekre. Az összegyűjtött adatok alapján hosszú távú trendek rajzolhatók fel. A civil szervezetek segíthetnek egy-egy eset jogi útra való terelésében, elláthatják

az áldozatok védelmét, illetve más módokon segíthetik őket. Ezek a szervezetek közvetítőként is szolgálhatnak az áldozatok és a rendőrség között. (OSCE/ODIHR 2009b, 34–36)

MÓDSZERTAN

A jelentés kétféle cselekménnyel foglalkozik: gyűlölet-bűncselekményekkel és gyűlölet motiválta incidensekkel. Jelentésünkben a kétféle cselekményt együttesen gyűlölet-cselekményeknek nevezzük. Ezeket az EBESZ a következőképpen definiálja³ (OSCE/ODIHR 2009b, 15–16):

gyűlölet-bűncselekmény: olyan a büntetőjog szerinti bűncselekmény, amelyet emberek bizonyos csoportjaival szembeni előítélet motivál⁴

gyűlölet motiválta incidens: olyan cselekmény, amely szintén az emberek bizonyos csoportjaival szembeni előítéleten alapul, de nem éri el a bűncselekmények szintjét

Az egyes gyűlölet-bűncselekmények kiemelt jelentőségét mutatja, hogy számos ország büntető-törvénykönyve elkülönülten foglalkozik ezekkel az esetekkel. A magyar büntetőjog kétféle gyűlölet-bűncselekményt nevesít: a közösség tagja elleni erőszak, valamint a közösségelleni uszítás büntettét. Az újonnan elfogadott Büntető Törvénykönyv (2012. évi C. törvény) az emberi méltóság és egyes alapvető jogok elleni bűncselekményekről szóló XXI. fejezetének 216., valamint a köznyugalom elleni bűncselekményekről szóló XXXII. fejezetének 332. paragrafusa foglalkozik ezekkel. A

közösség tagja elleni erőszak büntette akkor állapítható meg, ha az elkövető a sértettet azért, mert az valamely védett csoporthoz tartozik, bántalmazza, kényszeríti. Ezen kívül akkor is, ha riadalomkeltésre alkalmas kihívóan közösségellenes magatartást tanúsít. A büntett csak akkor valósul meg, ha ennek konkrét sértettje van. A közösség elleni uszítás leginkább gyűlölet-beszédet jelent, és a tényállás megállapításának feltétele, hogy azt nagy nyilvánosság előtt követik el. Az uszítás nem konkrét személy, hanem egy csoport ellen irányul. Fontos kiemelni, hogy más bűncselekmények is minősülhetnek úgy, hogy azokat rasszista indítékkal követték el. Ebben az esetben a bíróságnak súlyosabb ítéletet kell hoznia.⁵ (TASZ 2012, 3–4) Ezekon kívül a Btk. 333. paragrafusa a nemzetiszocialista rendszer bűnei tagadásának büntettéről szól. A 335. paragrafus pedig a különböző önkényuralmi jelképek (többek között horogkereszt, SS-jelvény, nyilaskereszt) terjesztését, nagy nyilvánosság előtti használatát és közszemlére tételét tiltja.

A gyűlölet incidensek meghatározásának módjairól trendjeiről 2013 májusi jelentésünkben részletesen írtunk. Ezen kívül ott ismertettük a nemzetközi szakirodalom ezzel kapcsolatos megállapításait. Jelentésünkben olyan gyűlölet-bűncselekményeket

3 A gyűlölet bűncselekmények tudományos meghatározása rendkívül ellentmondásos és szerteágazó. (Erről bővebben lásd Chakraborti és Garland 2009, 4–7). Ezek a definíciók fontos adalékként szolgálhatnak a bűncselekmények megértéséhez, azonban a gyakorlati munkában nehezen használhatóak. Ez tette szükségessé egyszerűbb, gyakorlatiasabb meghatározások kialakítását.

4 Ez alapján például a gyűlöletbeszédet az EBESZ nem tekinti gyűlölet-bűncselekménynek, mivel az adott viselkedés az előítéletes motiváció nélkül már nem lenne bűncselekmény. (OSCE/ODIHR 2009a, 24) Ennek általunk való kezeléséről lásd később.

5 A Btk. szó szerint nem tartalmazza a rasszista indítékot, de például az „aljas indok” minősítést kimeríti, ha valaki ilyen indítékkal követ el bűncselekményt.

és gyűlölet-incidenseket mutatunk be, amelyek motivációja antiszemitizmus. Ilyen cselekménynek számít minden, ahol annak elkövetője, célpontja, módszere vagy üzenete erre utal. A célpont lehet személy, csoport, rendezvény, épület, emlékmű vagy egyéb tulajdon. Fontos, hogy csak abban az esetben beszélhetünk antiszemita motivációról, ha kifejezetten a zsidósághoz való tartozás feltevése miatt választotta az elkövető az adott célpontot. Ilyen módon lényegtelen, hogy a feltevés valós-e: a zsidósághoz való vélt tartozás is elegendő. A monitorozás során gyűlölet-cselekménynek tekintünk egyrészt mindent, ami a gyűlölet-bűncselekmény kategóriájába esik. Ezek lehetnek a büntetőtörvénykönyv által nevesített bűncselekmények (közösség tagja elleni erőszak, közösség elleni uszítás, nemzetiszocialista rendszer bűneinek tagadása, önkényuralmi jelképek használata), azonban más a büntetőtörvénykönyvben szereplő tettek is, ha az előítéletes motiváció bizonyítható. A gyűlölet-incidensek azonosításakor különböző, a monitorozás során rögzített⁶, indikátorok vizsgálata alapján döntünk arról, hogy az adott tettek lehetett-e antiszemitizmus a motivációja.

Az antiszemita gyűlölet-cselekmények minél szélesebb körű monitorozásához sokféle forrás együttes használatára van szükség. Különösen fontosak számunkra az áldozatok bejelentései. Ha az áldozat nekünk nem tud vagy nem akar bejelentést tenni, akkor egy közvetítő bevonásával értesülhetünk az incidensről. Ilyen közvetítő lehet az áldozat hozzátartozója, ismerőse, az eset tanúja vagy egy másik civil szervezet. A bejelentések megkönnyítését szolgálja az Alapítvány – korábban említett – huszonnégy órás telefonos

Forró Drótja. Ezen kívül lehetőség van online bejelentésre, amelynek során a bejelentő még inkább megőrizheti anonimitását.

Az Alapítvány deklarált célja, hogy kapcsolatban álljon a hatóságokkal, mivel lehetséges, hogy az áldozat először hozzájuk fordul vagy egy szemtanú őket értesíti.

Fontos információforrást jelentenek a különböző médiumok: a televízió, a rádió, valamint a sajtó nyomtatott, illetve internetes változata. A jelentés lényeges részét képezi a mostanában egyre nagyobb fenyegetettséget jelentő úgynevezett virtuális gyűlölet monitorozása.

Ezen médiumok monitorozását egyrészt fizetett szakemberek látják el professzionális sajtófigyelés keretei között, másrészt önkéntesek is folyamatosan figyelik a médiumokat és a kinyert információt továbbküldik a Brüsszel Intézet munkatársainak feldolgozására. Fontosnak tartjuk, hogy lehetőség szerint a média egy mind nagyobb szeletét folyamatos monitorozás alatt tarthassuk. Ez kiterjed nagyjából az összes fogható TV- és rádióadóra, az összes nagyobb példányszámú nyomtatott sajtótermékre, illetve az interneten nem csupán a hírportálok, de a közösségi oldalak és a szélsőséges, uszító honlapok monitorozására is. A monitorozás folyamata szisztematikusan, pontosan kidolgozott sztenderdek alapján történik.

A monitorozott gyűlölet-cselekmények közül vannak olyanok, amelyeket a statisztika részének tekintünk, vannak azonban olyanok is, amelyeket rögzítünk, azonban a havi statisztikába nem számítjuk bele.⁷

⁶ Ezeket a *Módszertan* későbbi részében mutatjuk be.

⁷ Ennek kialakításához felhasználtuk a következőket: ADL 2012, CST 2013

Gyűlölet-események, amelyek beleszámítanak a statisztikába

- csak Magyarországon történt gyűlölet-események; függetlenül attól, hogy az áldozat magyar állampolgár-e
- minden cselekedet, esemény, atrocitás, amely zsidó személyek, szervezetek vagy tulajdon ellen irányul és ahol bizonyítható az antiszemita szándék vagy tartalom vagy ahol a támadás azért történt, mert az áldozat zsidó
- azt gondolták róla, hogy zsidó
- bármilyen zsidó intézmény, épület tudatos és indokolatlan megrongálása (akkor is, ha a rongáláshoz nem társult további explicit antiszemita üzenet [például egy zsinagóga ablakát bedobják követ])
- antiszemita kommentek blogokon, fórumokon, közösségi oldalakon, amelyeket jelentettek a Tett és Védelem Alapítványnak
- antiszemita és neonáci anyagok eljuttatása egyes zsidó személyekhez, zsidó szervezetekhez, intézményekhez
- antiszemita és neonáci anyagok kihelyezése egyes zsidó személyek tulajdonához, zsidó szervezetekhez, intézményekhez
- Izraellel és cionizmussal kapcsolatos kritikák, ha azok túlmennek a politikai közlésen és hagyományos zsidóellenes sztereotípiák előhívását szolgálják
- események, amelyek alkalmasak arra, hogy zsidókban félelmet keltsenek

Gyűlölet-események, amelyek nem számítanak bele a statisztikába

- Magyarországhoz, magyarországi zsidósághoz kötődő antiszemita gyűlölet-cselekmények, amelyek valamilyen nem tartoznak a statisztikába (például: nem Magyarországon történtek)
- gyűlölet kifejezések, amelyek honlapokon, kommentekben és online fórumokon rendszeresen

megjelennek és nem érkezett róluk személyes bejelentés a Tett és Védelem Alapítványhoz

A regisztrált cselekmények több jellemzőjét is rögzítjük. Korábban említettük, hogy különböző indikátorokat használunk, amelyek segítségével valószínűsíthető, hogy az adott cselekedet elkövetésének motivációja előítélet volt. Ezek az indikátorok az elkövető különböző jellemzőire, az áldozatra vonatkozó adatokra, a cselekmény helyszínére, időpontjára, az esemény esetleges előzményeire vonatkoznak. Az adatgyűjtés során ezeket rögzítjük. Ezen kívül vizsgáljuk, hogy az adott cselekménynek voltak-e és ha igen milyen-akár büntetőjogi – következményei.

Az egyes cselekmények regisztrálása mellett fontos azok kvalitatív különbségeinek megragadása is. Az esetek tipizálását kétféle módon is elvégezzük. Az egyik kategória-rendszer szerint a következő típusokat különböztetjük meg: közösség elleni uszítás, közösség tagja elleni erőszak, önkényuralmi jelkép használata és nemzetiszocialista rendszer bűneinek tagadása, holokauszt-tagadás.

A másik kategorizáláskor a Nézzünk szembe a tényekkel! ajánlása alapján hétféle cselekménytípust különböztetünk meg, amelyek a következők (CEJI 2012, 10–12):

- Emberölés
 - halált okozó személy elleni támadás
- Súlyos fizikai erőszak
 - személy elleni támadás, amely súlyos testi sértést okozhat
 - fegyverrel vagy más, sérülés okozására alkalmas eszközzel elkövetett támadás
 - tulajdon elleni támadás, amely során az ingatlanban tartózkodó emberek meghallhatnak

- bombák és levélbombák
- emberrablás
- Támadás
 - személy elleni fizikai támadás, amely nem életveszélyes és nem súlyos
 - az áldozat védekezése vagy menekülése következtében sikertelen támadási kísérlet
 - emberek tárgyakkal való megdobálása, azt az esetet is ide értve, amikor a dobás célt tévesztett
- Rongálás
 - tulajdon elleni fizikai támadás, amely nem okoz életveszélyt
 - tulajdon meggyalázása
 - gyújtogatás, amely nem okoz életveszélyt, sikertelen gyújtogatási kísérlet
- Fenyegetés
 - egyértelmű vagy konkrét szóbeli vagy írásos fenyegetés
 - „bombatámadás”, amelyről később kiderül, hogy csupán megtévesztés volt
 - zaklatás
 - rágalmozás

- Gyűlöletbeszéd
 - nyilvános gyűlöletbeszéd
 - virtuális gyűlölet
 - sértő magatartás
 - egynél több címzettnek elküldött sértő írás
 - irodalom és zene
- Diszkriminációs esetek

Fontosnak tartjuk a gyűlölet-cselekmények kontextusba helyezését is. Ezek a tettek ugyanis nem légtérben léteznek és egyáltalán nem függetlenek attól a társadalmi és kulturális környezettől, amiben történnek. Lényeges ezen cselekmények dinamikája is: sokszor inkább folyamatokról, mintsem különálló eseményekről van szó. (Perry 2001, 8) A statikus adatokon kívül rövid leírásokat is közlünk az egyes esetekről, ami segít a cselekményt körülvevő környezet megértésében.⁸ Az idősoros adatok elemzésekor pedig mindenképpen gondot fordítunk majd az események dinamikájának bemutatására.

⁸ Éppen az ilyen leírásokat tartja Perry (2001, 18) az Anti-Defamation League jelentések egyik legnagyobb pozitívumának.

ANTISZEMITA GYŰLÖLET-CSELEKMÉNYEK

2016. március

A Tett és Védelem Alapítvány márciusi monitoring tevékenysége nyomán három antiszemita gyűlölet-cselekményt azonosított, melyek a rongálás, a fenyegetés és a gyűlöletbeszéd kategóriájába tartoznak.

Rongálás

Akasztófán logó Dávid csillagot rajzoltak az Árpád kilátóra

Budapest

Forrás: Forró Drót - magánszemély Facebook oldala

2016. március 13-án állampolgári bejelentést kaptunk arról, hogy egy magánszemély a Facebook profilján megosztott egy képet, amin az látható, hogy a Budai-hegyekben lévő Árpád kilátóra ismeretlen tettesek egy akasztófán logó Dávid csillagot rajzoltak.

Akasztófán logó Dávid csillag az Árpád kilátóban, *Forrás: magánszemély Facebook oldala*

Fenyegetés

Fenyegető fotó jelent meg a Betyársereg weboldalán

Budapest

Forrás: Betyársereg.hu

2016. március 8-án a Betyársereg weboldalán egy fotó jelent meg, ahol a szervezet vezetője Tyirityán Zsolt és még három feltételezett szervezet-tag körülállnak egy negyedik tagot, aki „Zyklon B” feliratú pólót visel. Mindhárman a felíratra mutatnak. Zyklon B gázzal ölték meg a haláltáborok gázkamráiban az áldozatokat. A fotó célja tehát egyértelműen a félelemkeltés.

Fotó a Betyársereg weboldalán, *Forrás: Betyársereg.hu*

Gyűlöletbeszéd

Bayer Zsolt cikksorozata a zsidókról

Budapest

Forrás: nol.hu

2016. februári jelentésünkben az Antiszemita gyűlöletcselekmények fejezetben foglalkoztunk Bayer Zsolt »Tűrhetetlen« című cikksorozatának első részével. Márciusban 15 további darabja jelent meg a cikksorozatnak a Magyar Hírlapban. Az írásaiban számos zsidóellenes gondolat található, melyek jó része többször is előfordul a sorozatban. Egyik ilyen a zsidóság démonizálása: a Tanácsköztársaság vörösterrorijának elkövetőit a zsidókkal azonosítja, az elkövetőkre mint „zsidókra” hivatkozik. A zsidóság elleni előítéletességet azzal is fokozza, hogy úgy állítja be a „zsidókat”, mint akik háttérhatalomként uralják a világot, és a magyar emlékezetpolitikát is ők diktálják (a zsidóság elleni bűnöket „felnagyítják”, a „zsidóság bűneire” pedig „menlevelet” adnak). Ezzel kapcsolatban számos holokauszt-relativizáló gondolat jelenik meg: védelmébe veszi a numerus clausus-t; egyetért azzal, hogy olyan személyiségről nevezzenek el utcát, aki a zsidók megölésére bízott; az antiszemitizmust és a nácizmust pedig olyan jelenségnek írja le, amely „utólérhetetlenül szörnyűnek” van „maszkírozva”. Még a zsidók megölésére bízást is antiszemita „vád”-nak nevezi. Noha a cikkei jogi úton nem támadhatóak, álláspontunk szerint a gyűlöletbeszéd kategóriájába tartoznak. A teljesség igénye nélkül Bayer antiszemita kijelentéseit az alábbi idézetekkel szemléltetjük.

»Tűrhetetlen (3)« – március 1.

„Rendben. Éppen ezért ideje feltenni a kérdést: vajon miért csodálkozunk azon, hogy az egyszerű parasztember, akinek meghatározó élménye

volt, amikor a »zsidók« betörték a falujába, és agyonverték vagy lámpavasra húzták a papját, a bírót és mindenkit, aki nem tetszett nekik, akit a »zsidók« azzal fenyegettek, hogy a templomából mozit csinálnak, nos, miért tartjuk megdöbbenőnek, ha ez a parasztember húsz évvel később »részvételenül« nézte, ahogy a csendőrök elhurcolják falujából a zsidókat? Ez a fontos kérdés, amikor antiszemitizmusról töprengünk, és ez a kérdés sok további kérdést vet fel. Például azt, hogy kinek lehet szobra ebben az országban, és ki döntheti ezt el?”

»Tűrhetetlen (10)« – március 9.

„Magyarán, faji alapon ítélődnek és ítéltetnek meg bűnök, erények, mintha ez számítana. Mintha ez számítana. Méghozzá oly módon, hogy a zsidó származás egyfajta menlevél az elkövetett bűnökre, míg a zsidósággal szemben elkövetett bűn súlyosbító körülménynek számít. A nácizmus áldozatai (döntő többségükben zsidók) tiltakoznak az ellen, hogy a náci bűnököt összehasonlítsák a kommunista bűnökkel, mert ez az összehasonlítás csökkenteti saját mártíromságukat, megkérdőjelezi szenvedéstörténetük egyediségét és kivételességét. Egy platformra kerülnek akkor is, ha amúgy semmi közük egymáshoz, bár a képet erőteljesen befolyásolja az a tény, hogy a nácizmus áldozatainak és a kommunizmus bűnöseinek van egy nagy közös halmaza: ez pedig a zsidóság. S talán éppen ebből következik a kiindulópontban megfogalmazott állítás, nevezetesen, hogy az emlékezetpolitikában és a bűnök megítélésének kérdésében jelentősége van a származásnak, és a származás, a zsidó származás felmentésként szolgál, miközben a zsidók ellen elkövetett bűn súlyosbító körülmény.”

»Tűrhetetlen (11)« – március 10.

„Akkor lássuk a tényeket. A numerus clausus egyetlen szóval sem említi a zsidóságot, kizárólag

magyarországi nemzetiségekről beszél. Továbbá azt se feledjük el, hogy Bethlen – egyre fokozódó nemzetközi nyomásra – 1928-ban eltörli a törvény zsidóságra vonatkozó részét. [...] Másfelől arra is figyelemmel kell lenni, hogy az ország területén lakó egyes népfajokhoz és nemzetiségekhez tartozó ifjak arányszáma a hallgatók közt lehetőleg elérje az illető népfaj vagy nemzetiség országos arányszámát, de legalább kitegye annak kilenczederészét. (1920. évi XXV. tc) [...] Mégsem emlegeti senki ezeket az intézkedéseket egy lapon a numerus clausus-szal, mert itt is érvényesül a kettős mérce: A zsidók ellen elkövetett bűnök kivételesek és megbocsáthatatlanok, a nem zsidók ellen elkövetett bűnöket (különösen, ha a bűnösök zsidók) értsük meg, felejtjük el, és nem emlegessük (»zárjuk már le a múltat!«).

»Türhetetlen (12)« – március 11.

„Amikor Arthur Millert 1956-ban az Amerika-ellenes Bizottság elé állították, a következőket mondta (idézi Lengyel László az Írástudók felelősége? című cikkében): »Valószínűleg egyike voltam azon kevés amerikaiaknak, akik valóban hallották Ezra Pound egy rádióadását a fasiszta Olaszországból. Azt hittem, amerikai adót hallgatók, amíg a hang arról nem kezdett beszélni, hogy miért szükséges a zsidókat megölni. Olyan higgadtan fejtegette ezt az elképesztő szörnyűséget, hogy először azt hittem, egy kétségbeesett komikus ócska és ízléstelen viccelődését hallom. De a férfi vidám, túláradó lelkesedése fokozatosan meggyőzött, és ekkor elszörnyedtem. Európa, magyarázta vígan, amely szoros rokoni kapcsolatban lévő népekből áll, egymagában könnyedén megoldhatja a problémáit; tisztán a zsidók műve, hogy ez a háború bekövetkezett,

ugyanis a zsidók megesküdték, hogy bosszút állnak a keresztényeken, és közben tervüket megvalósítva átveszik az uralmat az egész világon. Az egyetlen megoldást – Istennek hála – Hitler megmutatta, ő bölcsen felismerte, hogy egyszer s mindenkorra meg kell semmisítenie ezt az alattomos nációt.«

Olaszországban több városban is utca őrzi Pound emlékét, így Rómában, Leccében és Tirolóban is van Ezra Pound utca. Tirolóban van a Brunnenburg vár, Pound itt élt, most itt egy Ezra Pound-gyűjtemény látogatható. Londonban emléktábla áll a házon, ahol élt. Az ausztráliai Perth-ben egy étterem őrzi a költő nevét.

És Pound csak az egyik példa arra, hogy megoldható a nagyság, a tehetség, az életmű és a politikai szerepvállalás szétválasztása! S hogy létezik nagyság az antiszemitizmus és fasiszmus és náciizmus vádjai mellett is.”

»Türhetetlen (18)« – március 19.

„A bevallott és elhazudott műtadarabok pedig egy szándék szerint bevallottak és elhazudottak. Egyetlen szándék érvényesül ebben a hazug és részleges emlékezetpolitikában, nyelvpolitikában, hivataloskánnon-írásban: az, hogy a kommunizmus bűnei le legyenek tagadva, el legyenek hallgatva, vagy ha már sem letagadni, sem elhallgatni nem lehet, hát akkor legalább fabrikáljunk hozzájuk felmentéseket. Felmentéseket, magyarázatokat, megértéseket. S a legtöbb megértést, magyarázatot és felmentést a zsidó bűnelkövetőknek kell kapniuk, ehhez pedig az is szükséges, hogy a nem zsidó bűnelkövetők bűnei és a zsidók ellen elkövetett bűnök egyedülállónak, kivételesnek, utolérhetetlenül szörnyűnek és egyedül emlékezetre méltónak legyenek maszkírozva.”

TOVÁBBI ANTISZEMITA GYŰLŐLET-CSELEKMÉNYEK

A Tett és Védelem Alapítvány monitoring tevékenysége során 2016 márciusában három olyan esetet azonosított, amely nem képezi részét a statisztikának. Az első esetben valószínű, de nem egyértelmű az antiszemita szándék, a másodikban az nem volt világos, hogy a kijelentések valójában mit is tartalmaztak és milyen súlyúak voltak, a harmadik esetben pedig az nem derült ki, hogy a kijelentéseket valós antiszemita szándék, vagy tudatlanság, tévedés táplálta.

Jobbik: „a holokausztr vitrinje helyett, mellett teret kap a magyar nemzet összes fájdalma és minden egyes feltámadása”

Budapest

Forrás: MTI

2016. március 15-én a Jobbik budapesti rendezvényén Petőfi Sándor szobrának megkoszorúzásakor az Új Magyar Gárda tagjai álltak sorfalat. Stummer János, a Jobbik budapesti regionális igazgatója arra tett javaslatot a megemlékezésen, hogy a Sorsok Háza helyén jöjjön létre a Magyar Sorsok Háza, ahol „a holokausztr vitrinje helyett, mellett teret kap a magyar nemzet összes fájdalma és minden egyes feltámadása”.

Zsidózás a március 15-i ünnepségen

Budapest

Forrás: index.hu

2016. március 16-án az Index »*Esőben ünnepelt és tüntetett az ország*« című cikkhez hozzáfűzött

komment címe: *„Zsidózás és orbántakarodzás a Kecskeméti utcában”* (szöveghű idézet). A szerző, Spirk Joe leírja, hogy a két tüntető tábor közötti szócsatában az „orbántakarodzásra”, a velük szembenálló tüntetők válasza is megérkezett: *„néhány nyugdíjas zsidózott, de az interakció nagyjából kimerült ennyiben”*.

A Duna parti cipők története sajátos nézőpontból
Budapest

Forrás: lobu.hu

A Life of Budapest weboldalán 2016. március 13-án a Duna-parti cipők történetét mutatták be. A szövegben számos történelmi torzítás, félremagyarázás található. A szöveg a következő: *„A legtöbb turistának fogalma sincsen arról, hogy mit keresnek cipők a Duna-parton, a legtöbben nagyon furcsán néznek, amikor meglátják a lábbeliket, nem tudják hova tenni a látványt. Mi most elmondjuk, hogy miképpen kerültek cipők a Duna-partra és miért! Egészen Szálasi Ferenc kormányra lépéséig nem volt támogatva a zsidóellenesség Magyarországon, 1944-45 között azonban minden megváltozott. A nyilas hatalomátvétel ugyanis teljesen elkötelezte magát Németország mellett, ennek következménye volt az is, hogy több százezer zsidót deportáltak, körülbelül 8 000-et pedig könyörtelenül kivégeztek, köztük sokukat egyszerűen csak a Dunába löttek. További nagyjából 10 000 zsidó a bombázás, a betegségek és az éhezések áldozatává vált. 1945. január 8-án a nyilasok további 154 embert hurcoltak el a Duna-partra, ekkor azonban a svéd követség alkalmazottja,*

Szabó Károly megelelte a dolgot, és csapatával kiszabadította az akkorra már arccal a Dunának állított embereket. Tudni kell, hogy a 154 tagból számos ember később Nobel-díjas lett, illetve neves orvosok és tanárok váltak belőlük!”

KÖZÖSSÉGI HÍREK, REAKCIÓK

Holokausz emlékművet állítanak Békéscsabán

Békéscsaba, Békés-megye

Forrás: magyaridok.hu

2016. március 8-án Goldman György, a Békés Megyei Zsidóságért Alapítvány kuratóriumának elnöke Békéscsabán elmondta, hogy június elejére megépül az emlékfal, amely a II. világháborúban meggyilkolt békéscsabai és Békés-megyei áldozatoknak állít emléket. Békés megyéből körülbelül ötezer zsidót szállítottak el 1944-ben, mintegy háromezret meg is öltek Auschwitz-Birkenauban. A hivatalos adatok szerint a 2200 békéscsabai zsidó közül 1902-en nem éltek túl a munkatáborban. Goldman György elmondta: az emlékfalon 2950 név szerepel majd, azok nevét, akik valamely kisebb, Békés megyei település emlékművén már szerepelnek, nem vésik fel. A mintegy kétezer zsidó túlélő nagy része a háború után kivándorolt az országból, csak kevesen maradtak Békés megyében. Ma már csak Békéscsabán van kis lélekszámú zsidó hitközség a Viharsarokban.

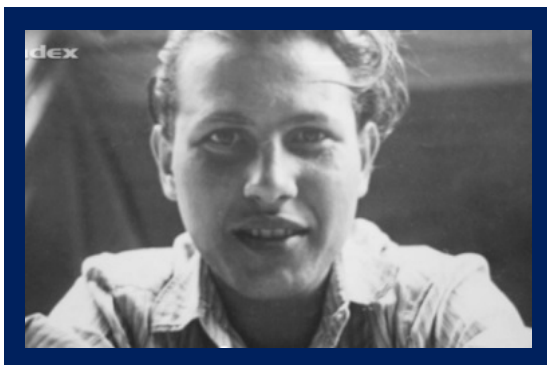
Elhunyt Kertész Imre Nobel-díjas író

Budapest

Forrás: MTI

2016. március 31-én hosszú betegség után 87 esztendősen Budapesten elhunyt Kertész Imre Nobel-díjas író. Kertész Imre 1929. november 9-én született Budapesten. 1944. június 30-

án, tizennégy évesen Auschwitzba deportálták. Megjárta a buchenwaldi koncentrációs táborban, majd a lágerek felszabadítása után, 1945-ben hazatért Magyarországra. 1955 és 1960 között keletkezett írásai egy részét beépítette az 1960-tól 1973-ig írt első regényébe, a Sorstalanságba. A nyolcvanas években írói és műfordítói munkái jelentették megélhetését, a sikert csak az évtized második fele és a magyarországi rendszerváltás hozta meg számára. Lelkes fogadtatásra talált német nyelvterületen. 2002-ben a világon először magyar íróként Kertész Imre kapta az irodalmi Nobel-díjat. A Svéd Akadémia döntése indoklásában így írt: „egy írói munkásságért, amely az egyén sérülékeny tapasztalatának szószólója a történelem barbár önkényével szemben”. Kertész Imre 1975-ben megjelent, díjazott műve, a Sorstalanság máig az egyik legfölkavaróbb és leghitelesebb holokauszregény. Számos elismerés mellett Kertész Imrét 1989-ben József Attila-díjjal tüntették ki, 1997-ben Kossuth-díjat kapott és elnyerte a lipcsei könyvvásár nagydíja és a Budapesti Nemzetközi Könyvfesztivál nagydíját. Herder-díjjal tüntették ki 2000-ben, egy évvel később pedig a német Becsületrenddel. 2002-ben Budapest díszpolgára lett, 2003-ban a Magyar Köztársasági Érdemrend nagykeresztjét vehette át, majd a Goethe-emlékérmét. 2004-ben a párizsi Sorbonne, 2005-ben a berlini Freie Universität díszdoktor lett. 2014-ben megkapta a Magyar Szent István Rendet.

Kertész Imre fiatalon, *Forrás: index.hu*

Az író halálával kapcsolatos megnyilvánulásokat a „*Hivatalos és civil reakciók*” fejezetben részletezzük.

HIVATALOS ÉS CIVIL REAKCIÓK

A kormány elítéli a Zalaegerszegi holokauszttal emlékmű megrongálását

Zalaegerszeg, Zala megye

Forrás: MTI

A Miniszterelnökség 2016. március 1-i közleményében elítéli, hogy ellopták a menórát a zalaegerszegi holokauszttal emlékműről. 2016. februári jelentésünkben az „Antiszemita gyűlöletcselekmények” fejezetben írtunk arról, hogy a 2016. február 27-28-i hétvégén ismeretlen tettesek ellopták a menórát a zalaegerszegi holokauszttal emlékműről. A Zala Megyei Rendőr-főkapitányság azt közölte, hogy „kiseb értékre, vallási tisztelet tárgyára elkövetett lopás” gyanúja miatt indított eljárást ismeretlen tettes ellen. A Miniszterelnökség közleményében a következőket írta: „megdöbbenéssel értesültek az esetről és megengedhetetlennek tartják, hogy a magyar történelem bármely emlékművét barbár módon megrongálják vagy meggyalázzák”. A közleményben felhívják a figyelmet arra, hogy Magyarország kormánya zéró toleranciát hirdetett az antiszemitizmussal, a rasszizmussal és az idegengyűlölettel szemben. Mint írják, az új büntető törvénykönyv, a korábbihoz hasonlóan bűncselekménnyé nyilvánította a közösség tagja elleni erőszakot, a közösség elleni uszítást, valamint a nemzetiszocialista vagy kommunista rendszerek bűneinek nyilvános tagadását is.

Ítélet náci jelkép használata miatt Székesfehérváron

Székesfehérvár, Fejér megye

Forrás: MTI

2016. március 10-én önkényuralmi jelkép használatának vétségében bűnösnek mondta ki és egy évre próbára bocsátotta a székesfehérvári járásbíró az azt a férfit, aki 2016. február 6-án a városban tartott »Kitörés napja« elnevezésű rendezvényen SS-jelzéssel ellátott kabátot viselt. A határozatot a vádlott és az ügyész tudomásul vette, a védő fellebbezett ellene. Februári jelentésünkben az „Antiszemita gyűlöletcselekmények”, valamint a „Hivatalos és civil reakciók” fejezetben foglalkoztunk a székesfehérvári »Kitörés napi« rendezvényen történetekkel. Február 6-án, a székesfehérvári megemlékezésen részt vett az Új Magyar Gárda, a Hatvannégy Vármegye Ifjúsági Mozgalom és a Betyársereg több tagja is. A szervezők meghívták az eseményre Klaus Grotjahnt, a Waffen SS egykori tagját, aki egészségi állapotára hivatkozva végül nem vett részt a rendezvényen, de később Kisbéren egy zártkörű rendezvényen elmondta beszédét. A rendezvény Facebook oldalán eredetileg a Jobbik, felszólalóként pedig Novák Előd alelnök is föltűnt, később azonban már sem a párt, sem az ő neve nem szerepelt a meghívón, Novák időközben lemondta a részvételt. „Meglépvé láttam a programot” – nyilatkozta az Indexnek a politikus, aki feltehetően ezzel az SS-veteránra célt.

A Székesfehérvári Törvényszék az MTI-vel azt közölte: a Székesfehérvári Járási és Nyomozó Ügyészség állította bíróság elé a büntetlen előéletű vádlottat. A nyomozók 2016. február 12-én fogták el a férfit, aki ezután beismerő vallomást tett. A rendezvényen a vádlott a második világháborúban a náci német hadseregben rendszeresített

kabátot viselt, amelynek gallérja jobb oldalán az önkényuralmi jelképnek minősülő SS-jelzés volt látható. A férfi ebben a ruházatban a menet elején haladt a város Fő utcáján. A vádlott cselekménye alkalmas volt a köznyugalom megzavarására, a rendőrséghez számos, a rendezvényt kifogásoló bejelentés érkezett – tették hozzá. A Székesfehérvári Egyházmegye és az Önkormányzat is elhatárolódott a megmozdulástól. A város közgyűlése később határozatban utasította vissza, hogy „szélsőséges és gyűlöletkeltő” rendezvények helyszíne legyen a település. Az MSZP feljelentést tett a „Székesfehérváron csoportosan elkövetett bűncselekmény” ügyében. A Demokratikus Koalíció városi szervezete mélyen elítélte „*azt a gyalázatot*”, amelynek Székesfehérvár otthont adott. Több párt és zsidó szervezet vezetője is jelezte Pintér Sándor Belügyminiszter felé, hogy elfogadhatatlannak tartják a gyakorlatot, mely szerint a demokratikus Magyarországon 2016-ban ezt zavartalanul meg lehessen tenni.

Kitörés napi megemlékezés Székesfehérváron, *Forrás: budapestbeacon.com*

Mégis engedélyezik a botlatókő letételét Debrecenben

Debrecen, Hajdú-Bihar megye

Forrás: 444.hu, mazsihisz.hu

2016. március 9-én Debrecen polgármestere, Dr. Papp László felülbíráta korábbi döntését és mégis

engedélyezte, hogy városi civilek a holokauszt áldozatainak emléket állító botlatóköveket helyeztessenek el a járdákon. A polgármester döntésével kapcsolatban kifejtette, hogy kizárólag a zsidó vezetők kérésére változtatta meg döntését, hozzátéve, hogy Debrecen számára a zsidóság ügye „*kiemelten fontos, nem csak a szavak, hanem a tettek szintjén is*”.

Botlatókő a II. kerületi Frankel Leó utcában. 10x10 cm. Fotó: Fekist/Wikipedia, *Forrás: 444.hu*

Kecskeméti terv: Nyirő József utca helyett Wass Albert utca

Kecskemét, Bács-Kiskun megye

Forrás: NOL.hu

A Népszabadság 2016. március 23-i számában jelent meg a hír, hogy mivel az MTA állásfoglalása szerint nem viselheti közterület Nyirő József nevét, Kecskeméten is változtatni kell az utcanéven. A közgyűlésnek két lehetséges névadó közül kellett döntenie. Az egyik jelölt: Wass Albert. A kecskeméti közgyűlés több közterület átnevezéséről is tárgyalt, közéjük tartozott a Nyirő József köz is. Két javaslat merült fel. Az egyik Jakab Antal (1909 – 1993)

erdélyi katolikus püspök, aki Márton Áron püspök munkatársa volt. A másik: Wass Albert író.

Az Alapítvány az ország több pontján kezdeményezte a Nyirő József nevét viselő utcák átnevezését, így a Jakab Antalról szóló javaslatot nem csupán elfogadhatónak, hanem kifejezetten támogatandónak tartja. Wass Albert ellenben teljességgel elfogadhatatlan. Az Alapítvány állásfoglalás szerint: *„Lehet, hogy Wass Albert a törvény betűje szerint nem sorolható azok közé, akik részt vettek önkényuralmi rendszer megalapozásában vagy működtetésében, de köztudottan erősen szélsőjobboldali és antiszemita nézeteket vallott.”*

Közéleti személyek, pártok reakciója Kertész Imre halálára

Budapest

Forrás: MTI. MNO.hu

A jelentésünk *„Közösségi hírek, reakciók”* fejezetében megjelent a hír, hogy Kertész Imre Nobel-díjas író 2016. március 31-én elhunyt budapesti otthonában. A fejezetben be is mutattuk az író munkásságát.

Számos közéleti személy, párt és nemzetközi reagálás történt az író halálát követően. Áder János államfő szerint *„Kertész Imre írói életműve a szabadság és a boldogság iránti vágyról szól, mindannyian hálásak lehetünk bátorságáért, következetes őszinteségéért. Olyan élesen látta és pontosan láttatta a diktatúrák természetét, az »irracionalitás korát«, ahogyan senki más. Tudta, hogy a külső szabadság hiányát csak a lélek szabadságával lehet kibírni. Megtanította*

nekünk, hogy gyötrelmes múltunkból sem szabad semmit felednünk, mert mindez hozzátartozik közös sorsunkhoz.”

A Washingtonban tartózkodó Orbán Viktor miniszterelnök táviratot küldött a gyászoló családnak, levelében a következőket írta: *„A történelem megtanított bennünket arra, hogy mindig a múltunk lecséjén keresztül tekintsünk a jövőbe. Úgy vélem, Kertész Imre regényeit olvasva az egész emberiség láthatja más fénytörésben a saját sorsát. Világhírű alkotásával rámutatott, hogy az ember élni akarását és szabadságvágyát semmiféle önkény nem győzheti le, örökérvényű sorai által pedig a legrangosabb irodalmi díjjal ajándékozta meg Magyarországot.”*

Lázár János miniszter a Kormányinfón a kabinet nevében fejezte ki részvétét az író halála miatt. A hazai parlamenti pártok közül a Fidesz, a KDNP, az MSZP, a DK, az LMP, az Együtt és a PM reagált az író halálára. Sajtófigyelésünkben egyedül a Jobbiktól nem találtunk reakciót (a radikális párt korábban tiltakozott Kertész Imre állami kitüntetése ellen).

A Petőfi irodalmi Múzeumban kortárs írók felolvasással egybekötött megemlékezést tartottak. Számos nemzetközi reagálás is érkezett az író halálára. Többek között az Európai bizottság elnökétől, Jean Claude Junckertől, valamint a Bundestag elnökétől, a német kulturális minisztertől, az osztrák kulturális minisztertől, a német médiától, francia lapoktól és izraeli médiától.

HÍREK ÉS VÉLEMÉNYEK A MAGYARORSZÁGI ANTISZEMITIZMUSRÓL

Magyarország átadta a Nemzetközi Holokauszt Emlékezési Szövetség (IHRA) elnökségét Romániának

Berlin, Németország; Budapest

Forrás: MTI

Berlinben, a Nemzetközi Holokauszt Emlékezési Szövetség (IHRA) főtitkárságának székhelyén 2016. március 8-án Magyarország átadta az IHRA elnökséget Romániának. *„A soros elnökség nagy megtiszteltetés volt Magyarországnak, és a magyar elnökség sikeres időszak volt a holokauszt emlékezetének megőrzéséért és a holokauszttal kapcsolatos tudományos kutatás és oktatás ügyének előmozdításáért dolgozó szervezet történetében”* – mondta az MTI-nek a rendezvény után Takács Szabolcs, a Miniszterelnökség európai uniós ügyekért felelős államtitkára, aki miniszteri biztosként irányította a magyar elnökség munkáját. Kiemelte: *„sikerült növelni az IHRA »láthatóságát«, ismertségét, és elérni, hogy az EU új adatvédelmi rendelete ne korlátozza a hozzáférést a holokauszttal kapcsolatos levéltári forrásokhoz. A főtitkárság, a tagállamok és a terület szakértői szerint ez az IHRA eddigi legnagyobb sikere, mert a szervezet most először tudta érvényesíteni saját szempontjait egy másik nemzetközi szervezetben.”*

A magyar elnökség Kanadától Ausztráliáig több mint 100 rendezvénnyel, kiállítással, tudományos tanácskozással, megemlékezéssel,

könyvbemutatóval, koncerttel és más eseménnyel igyekezett elősegíteni az IHRA ismertségének növelését és céljainak megvalósulását. A szervezet a magyar soros elnökség ideje alatt kiemelkedő politikai rendezvényeken is megjelent, például első ízben kapott meghívást az ENSZ Közgyűlésébe, és képviseltette magát az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet (EBESZ) közgyűlésen. *„Az IHRA munkájának fontosságát mutatja, hogy számos európai országban tapasztalható egy »új típusú« és egyre növekvő antiszemitizmus, amely »biztonsági kockázatot« is jelent”* – mondta Takács Szabolcs. A zsidóellenesség Európa középső és keleti részén elsősorban az interneten terjed. Ezért is rendezett a magyar elnökség konferenciát a holokauszt közbeszédben való megjelenéséről 2015 novemberében Budapesten az IHRA antiszemitizmussal és holokauszttagadással foglalkozó szakbizottságával. Takács Szabolcs rámutatott, hogy a soros elnöki teendők irányítása mellett delegációvezetőként a magyar kormánynak a holokauszttal kapcsolatos politikáját is képviselte, *„ezen belül természetesen a zéró tolerancia politikáját az antiszemitizmussal és a gyűlölet minden formájával szemben”*. Hangsúlyozta: a soros elnöki tevékenységért kapott sok elismerés megmutatta, hogy a magyar kormány *„komolyan veszi az IHRA munkáját és komolyan vette az elnökséget is”*. 2016. március 9-én a Balassi Intézetben is ünnepséget tartottak az elnökség lezárásának alkalmából.

Holokauszt megemlékezés Zágribban

Zágráb, Horvátország

Forrás: MTI

2016. március 11-én a zágrábi magyar nagykövetség és a Magyar Intézet a »*Holokauszt emlékezete, holokauszt emlékhelyek és roma népiértés*« címmel szervezett szimpóziumot és kiállítást a horvát fővárosban, amelyet Takács Szabolcs államtitkár és Miro Kovac horvát külügyminiszter nyitott meg. Takács Szabolcs ismertette, hogy Magyarország milyen eredményeket ért el

amíg – 2016. március 8-ig egy esztendőn át a Nemzetközi Holokauszt Emlékezési Szövetség (IHRA) elnöke volt. Miro Kovac a holokauszt hosszú távú következményeiről beszélt. A konferencia után, amelyen felszólalt többek között az Oscar-díjas, horvát zsidó származású Branko Lustig (a Schindler listája című film producere, maga is holokauszt-túlélő), valamint Izrael zágrábi nagykövete. A konferenciához kapcsolódó kiállítást Szita Szabolcs, a budapesti Holokauszt Emlékközpont igazgatója nyitotta meg.

EGYÉB HÍREK

Bodnár Dániel cikke a Donáth szobor körüli vitákban

Budapest

Forrás: Nol.hu

Bodnár Dániel, a Tett és Védelem Alapítvány kuratóriumi elnöke 2016. március 16-án a Népszabadság vélemény oldalán reagál a tervezett Donáth György szoboravatás körüli véleményekre, nézőpontokra. Cikkében többek között a

következőket írja: *„ha a történelmünk valamely szereplőjének az antiszemitizmus vagy bármely más gyalázatos nézet a »szakmája«, azaz aktív alakítója a történelemnek és a politikának, tehát emberi életek, sorsok múlnak a tevékenységén, a nézetein, akkor nem lehet elválasztani a munkásságát az emberi minőségétől. Ez az egyik legfontosabb különbség Kosztolányi Dezső és Hóman Bálint vagy Donáth György között”.*

A TETT ÉS VÉDELEM ALAPÍTVÁNY HIVATALOS ÜGYEI

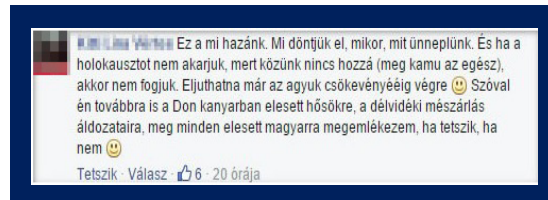
Az Alapítvány feljelentést tett nemzetiszocialista rendszer bűneinek nyilvános tagadása miatt K. L. V. ellen

Budapest

Forrás: Tett és Védelem Alapítvány

Az Alapítvány 2016. március 1-én feljelentést tett az V. kerületi Rendőr-főkapitányságon nemzetiszocialista rendszer bűneinek nyilvános tagadása miatt ismeretlen tettes ellen. A Facebook közösségi oldalon 2016. január 27. napján K. L. V. nevű Facebook felhasználó egy írásos képet tett közzé, mely a következő feliratot tartalmazza: „*KURVA ZSIDÓK HÚZÁS HAZA*”. E bejegyzés alá feljelentéssel érintett K. L. V. nevű Facebook fiókkal rendelkező felhasználó a következő kommentet fűzte: „*Ez a mi hazánk. Mi döntjük el, mikor, mit ünneplünk. És ha a holokausztot nem akarjuk, mert közünk nincs hozzá (meg kamu az egész), akkor nem fogjuk. Eljuthatna már az agyuk csökevényéig végre :) Szóval én továbbra is a Don kanyarban elesett hősökre, a délvidéki mészárlás áldozataira, meg minden elesett magyarra megemlékezem, ha tetszik, ha nem :)*”

Az Alapítvány által 2015 augusztusában Juhos Norbert ellen szintén nemzetiszocialista rendszer tagadása miatt tett feljelentést. Az elkövető szintén a Facebookon a „*holokamu*” szót használta. 2015 decemberében az Esztergomi Járásbíróság az ügyben a nemzetiszocialista rendszer bűneinek nyilvános tagadása, többek között a „*holokamu*” szó használata miatt, 400 nap fogházra vagy 800 ezer forint fizetésére kötelezte ítéletében Juhos Norbertet.

K.L.V kommentje, *Forrás: magánszemély Facebook oldala*

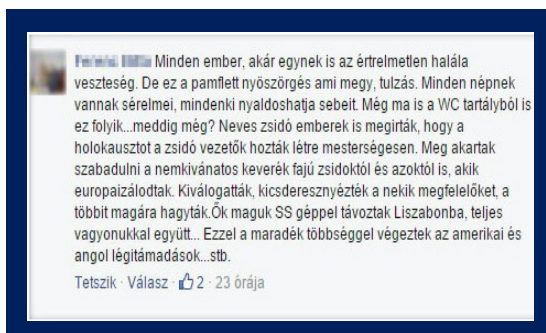
Az Alapítvány feljelentést tett nemzetiszocialista rendszer bűneinek nyilvános tagadása miatt F. B. ellen

Budapest

Forrás: Tett és Védelem Alapítvány

Az Alapítvány 2016. március 1-én feljelentést tett az V. kerületi Rendőr-főkapitányságon nemzetiszocialista rendszer bűneinek nyilvános tagadása miatt ismeretlen tettes ellen. A Facebook közösségi oldalon 2016. január 27. napján F. B. Facebook felhasználónévvel rendelkező személy a közösségi fiókjában megosztotta a kuruc.info »*Nem fogja elhinni, de ma is van egy holoemléknap*« című cikkét. Ezen bejegyzés alá Facebook felhasználói fiókkal rendelkező személyek hozzászólásokat fűztek. Így tett F. B. felhasználói fiókkal rendelkező személy is, aki a nagy nyilvánosság előtt az alábbi, a nemzetiszocialista rendszer bűneinek nyilvános tagadása bűncselekményt kimerítő hozzászólást tett közzé: „*Minden ember, akár egynek is az értelmetlen halála veszteség. De ez a pamflett nyöszörgés ami megy, tulzás. Minden népnek vannak sérelmei, mindenki nyaldoshatja sebeit. Még ma is a WC tartályból is ez folyik...meddig még? Neves zsidó emberek is megirták, hogy a holokausztot a zsidó vezetők hozták létre mesterségesen. Meg akartak szabadulni a nemkívánatos keverék fajú zsidoktól*

és azoktól is, akik europaizálódtak. Kiválogatták, kicsderesznyézték a nekik megfelelőket, a többit magára hagyták.Ők maguk SS géppel távoztak Liszabomba, teljes vagyonukkal együtt... Ezzel a maradék többséggel végeztek az amerikai és angol légitámadások...stb.” (szöveghű idézet)

F. B. kommentje, *Forrás: magánszemély Facebook oldala*

Kitűzték a tárgyalást D. Zs. ügyében

Szeged, Csongrád megye

Forrás: Tett és Védelem Alapítvány

2013. május 27-én a Tett és Védelem Alapítvány feljelentést tett a BRFK Felderítési Főosztályánál nemzetiszocialista rendszer bűneinek nyilvános tagadása miatt ismeretlen tettes ellen. Az Üllési Jobbik Alapszervezet ingyenesen megjelenő havi kiadványának 2011 májusi számában »Holokauszt – kirakós játék« címmel írás jelent meg. A szerző a holokauszttal kapcsolatban kifejtette, hogy „*semmilyen tárgyi bizonyítékot nem találtak, amely alátámaszthatta volna a zsidók tömeges legyilkolását. Se képeket, se terveket, se dokumentumokat. Semmit.*” Valamint kijelentette, hogy a holokauszt a „*világtörténelem egyik legnagyobb, legaljasabb átverése*”. 2013. június 10-i határozattal illetékeség és hatáskör hiánya miatt az ügyet áttették a Szegedi Rendőrkapitányságra. A cikk elsőként az Üllési Alapszervezet ullesjobbik.hu elnevezésű honlapjára került fel. A feltöltéssel B. T. megalapozottan gyanúsítható

volt. 2014. augusztus 19-i határozatával a Szegedi Járási Ügyészség a nyomozást felfüggesztette, mivel B. T. gyanúsított kihallgatása nem volt lehetséges, mivel egészségi állapota miatt kommunikációjában súlyosan korlátozott, és érdemi javulás nagy valószínűséggel a jövőben sem várható. 2015. június 11-i határozatban a Szegedi Rendőrkapitányság a cikk megjelenési helyének alapján elkülönítette a bűnügy részeit. Az indoklásban kifejtették, hogy a további nyomozás során felderítették, hogy a cikk az alábbi oldalakon jelent meg a későbbiekben:

www.xfree.hu, www.kinehagyd.hu, www.joforras.hu, www.antigodma.hu, www.linksite.hu, ellenkultura.info, yorickblog.hu, ellenkultura.info, yorickblog.hu.

A weboldalakat a Szegedi Rendőrkapitányság szakemberei megvizsgálták és arra a következtetésre jutottak, hogy a kinehagyd.hu és a joforras.hu oldalak automatikus linkgyűjtemények, melyekről minden blogbejegyzés törölődik, amennyiben az xfree.hu oldalról is törlésre kerül. A blog.xfree.hu oldalra történő feltöltéssel kapcsolatban a hatóság a nyomozás során kiderítette, hogy a feltöltéssel gyanúsított személy ellen nem találtak megalapozott bizonyítékokat, ezért a nyomozást megszüntették. Az antidogma.hu oldalon szereplő blogbejegyzés kapcsán mivel az elkövető kiléte a nyomozásban nem volt megállapítható, ezért a nyomozást felfüggesztették 2015. június 11-én. A linksite.hu oldallal kapcsolatban a feltöltő személy kilétét nem volt lehetséges megállapítani, ezért a nyomozást felfüggesztették 2015. június 11-én. Az ellenkultura.info és a yorickblog.hu oldalakkal kapcsolatban megállapítást nyert, hogy a cselekmény büntethetősége elévült.

Nyomtatásban a cikk az »*Árpád Népe Jobbik Hirmondó*« 2011. májusi számában jelent meg. D. Zs. megalapozottan gyanúsítható a kiadvány

főszerkesztőjeként a cikk megjelentetésével és terjesztésével. A lapszám Üllésen került terjesztésre, így nagy nyilvánosság számára hozzáférhetővé, megismerhetővé vált. D. Zs.-vel szemben a vádemelés feltételei fennállnak, de az előzőekben felsorolt weboldalak esetében az elkövető kilétét az eljárásban nem sikerült megállapítani, illetve a cselekmény elévült, és ezen körülmények D. Zs. gyanúsított büntetőjogi felelősségének ugyanabban az eljárásban történő elbírálását jelentősen megnehezítenék, ezért 2015. június 11-én az ügyek elkülönítéséről határoztak.

2016. március 7-én a feljelentést tevő Tett és Védelem Alapítvány kuratóriumi elnöke tanúvallomásra kapott idézést a büntetőügyben 2016. április 7-re, a Szegedi Járásbíróságon kitűzött tárgyalásra.

Nyomozás megszüntetése a régiségbolt ügyében

Budapest

Forrás: Budapesti Rendőr Főkapitányság V. kerületi Rendőrkapitányság, Tett és Védelem Alapítvány

2015. áprilisi jelentésünkben jelent meg a cikk, melyben ismertettük, hogy a romnet.hu újságírója fedezte fel Budapest legforgalmasabb sétálóutcájában, a Váci utcában, hogy az egyik boltban önkényuralmi jelképeket ábrázoló tárgyakat árusítanak. A készlet között horogkeresztes pecsétgyűrű, SS-jelvényes pecsétgyűrű, vöröscsillagos kitűzők sarló-kalapáccsal, horogkeresztes öngyújtók, horogkeresztes kitűzők, vaskeresztek, érdemérmék, SS-jelvény volt fellelhető. A Tett és Védelem Alapítvány 2015. április 21-én feljelentést tett önkényuralmi jelképek nagy nyilvánosság előtt történő használata miatt ismeretlen tettes ellen. A Budapesti Rendőr Főkapitányság V. kerületi Rendőrkapitánysága 2015. május 5-i határozatában

a feljelentést elutasította, mivel a cselekmény nem bűncselekmény. Az indoklás egy alkotmánybírósági határozatra hivatkozik, melyben az áll, hogy *„a törvényben felsorolt jelképek olyan eszmékhez, eseményekhez fűződnek, amelyek a hatalom erőszakos megragadásával és diktatórikus fenntartásával járnak együtt. [...] A Büntetőtörvénykönyvben felsorolt jelképek terjesztését, nagy nyilvánosság előtti használatát, valamint közszemlére tételét a tényállás akkor rendeli büntetni, ha a jelképek az állami önkény jelképeiként olyan magatartást szimbolizálnak, illetve népszerűsítenek, amely szoros összefüggésben van a XX. századi diktatórikus rendszerekkel.”* Ezek alapján az indoklás kifejti, hogy az elkövető szándéka az elkövetés konkrét sajátos körülményeinek vizsgálata és értékelése alapján ítélni meg. Az Alapítvány 2015. május 26-án panaszt terjesztett elő a határozattal szemben. Az indoklásban kifejtve, hogy az elutasító határozat nem a megfelelő alkotmánybírósági határozatra hivatkozott, mivel az egy korábbi normaszöveget semmisített meg, majd azután alkották meg az új szöveget. Az új normaszövegben nem szerepelt az a kitétel, hogy a tényállás csak abban az esetben valósul meg, ha a jelképet a vonatkozó önkényuralmi rendszerrel összefüggésben, azzal azonosulva használják, hanem elkövetési módként a törvényi tényállás részévé tették a köznyugalom megzavarására alkalmas elkövetést, külön kiemelve az önkényuralmi rendszerek áldozatainak emberi méltóságát vagy kegyeleti jogát sértő elkövetést. Tehát nem feltétel a tényállás teljességéhez a köznyugalom tényleges megzavarása. Ezen kívül a törvényszövegben felsorolt jelképek bizonyos vallási felekezethez vagy nemzetiségi csoportokhoz tartozókban mindenkor a fenyegetettség érzését válthatják ki. Mindezek alapján a panaszban megfogalmazott indoklás szerint, nem az érzelmi azonosulást kell vizsgálni az elkövetői oldalról, hanem azt, hogy a történeti tényállás szerint

elkövetési magatartás önmagában alkalmas-e az áldozatok emberi jogának, kegyeleti jogának megsértésére. Ilyen esetekben legmérvadóbb szempont az elkövetési tárgyak vizsgálata, márpedig az elkövetési tárgyak vélhetően olyan érmék, kitüntetések, kitűzők, melyeket a totalitárius rendszerek működtetői viseltek, és melyet viselve emberek millióival szemben követtek el népiirtást és más emberiség elleni bűncselekményt, akár a nemzetiszocializmus ideológiájának zászlaja alatt. Amennyiben üzletszerűen önkényuralmi jelképet árulnak nagy mennyiségben, mindenki számára – akár a totalitárius rendszerek elszünetedői vagy hozzátartozói által – látogatható üzletben, és ezen elkövetési tárgyak mögött semmilyen többletjelentés nem bújjik meg, akkor az adott cselekmény alkalmas az áldozatok emberi méltóságának és a kegyeleti jogának sérelmére, sőt az adott rendszerek propagálására is.

2015. június 9-i határozatában a Budapesti V. és XIII. Kerületi Ügyészség elutasította a panaszt, mivel az Alapítványnak nem volt törvényes joga a panasz benyújtására, viszont egyidejűleg a 2015. május 5-i elutasító határozatot hivatalból hatályon kívül helyezte és az ügyben további nyomozást rendelt el.

2015. június 26-án a Budapesti V. Kerületi Rendőrkapitányság értesítette az Alapítványt, hogy T. I. magánszemély 2015. április 20-án ugyancsak feljelentést tett a régiségboltban árusított tiltott önkényuralmi jelképeket tartalmazó tárgyak miatt. A két feljelentés azonos tárgya miatt a feljelentéseket egyesítették, és ugyanazon eljárásban kezelik.

Az Alapítvány 2016. március 22-én, március 7-i keltezéssel határozatot kapott a Budapesti Rendőr Főkapitányság V. kerületi Rendőrkapitányságától, a nyomozás megszüntetéséről, mivel a cselekmény

nem bűncselekmény. Az indoklás szerint: „a jogalkotó az Alkotmánybíróság 4/2013 (II.21.) AB határozatában foglaltakra figyelemmel az Önkényuralmi jelkép használatának vétsége korábbi tényállását oly módon módosította, hogy az általános jellegű tiltás helyett az önkényuralmi jelképeknek a köznyugalom megzavarására alkalmas módon való terjesztését, nagy nyilvánosság előtti használatát vagy közszemlére tételét tiltja meg, azaz a korábbiakhoz képest szűkebb körben állapítja meg a büntetendő magatartások körét. Ennek megfelelően a BTK. a bűncselekményt a köznyugalom elleni bűncselekmények fejezetében szabályozza, e bűncselekmények a közvéleményben keltenek észlelhető nyugtalanságot, zavart. A bűncselekmény jogi tárgya a fenyegetésmentes nyugodt közülethez fűződő társadalmi érdek. A bűncselekmény elkövetési magatartása csak akkor tényállásszerű, ha a köznyugalom megzavarására valóban alkalmas. Ennek megfelelően gondos mérlegelést igényel, hogy az egyéni nyugalmat sértő elkövetési magatartások mikortól érik el azt a mértéket, ami a köznyugalom megzavarására alkalmas. A fentiekre figyelemmel minden esetben – így a szóban forgó ügyben is – vizsgálni szükséges az eljárás tárgyát képező cselekmény köznyugalom megzavarására alkalmasságát, azaz ezen tényállási elem megállapíthatóságát. A köznyugalom megzavarására alkalmas mód, ha a cselekmény szélesebb személyi körben az emberek nagy számát érintően, jelentős mértékben hátrányosan befolyásolja a közrendet, közhangulatot. [...] A rendelkezésre álló adatok szerint jelen ügyben a Bolhapiac elnevezésű üzletben történt az árusítás, amely üzlet a Budapest V. kerület Ferenciek tere 5. szám alatt található. Az üzlet egy földszinti és egy alagsori helyiségből áll, önkényuralmi jelképet tartalmazó tárgyak az alagsori vitrinjében voltak elhelyezve. Habár egy közfoglalom számára nyitva álló üzletben történő árusítás során, ahol a tárgyakat bárki számára látható helyen voltak

elhelyezve, fennállt annak objektív lehetősége, hogy a vásárlók adott esetben az önkényuralmi rendszerek áldozatai vagy azok hozzátartozói azokkal szembesüljenek, azonban az egyéni nyugalmat sértő magatartások az eljárás tárgyát képező cselekmény elkövetési körülményeire figyelemmel – az elkövetés tárgyai a bolt alagsori részének hátsó felében elhelyezett vitrinben voltak megtalálhatóak – nem voltak alkalmasak a köznyugalom megzavarására alkalmas mérték elérésére. A fentiekre figyelemmel a jelen ügyben a köznyugalom megzavarására alkalmas mód, mint tényállási elem nem állapítható meg, amelyre figyelemmel a cselekmény további vizsgálata nem indokolt.”

Ágoston Tibor önkormányzati képviselő ítélete holokauszttagadásért

Debrecen, Hajdú-Bihar megye

Forrás: MTI, Tett és Védelem Alapítvány

Jogerősen pénzbüntetésre ítélték egy jobbikos önkormányzati képviselőt holokauszttagadásért 2016. március 30-án a Debreceni Törvényszéken. Ágoston Tibort 2014. február 17-én nemzetiszocialista rendszer bűneinek nyilvános tagadása miatt jelentette fel az Alapítvány. A Debreceni Törvényszék 2016. március 30-án jogerősen 750 ezer forint pénzbírsággal sújtotta a jobbikos Ágoston Tibor debreceni önkormányzati képviselőt. A törvényszék annyiban változtatta meg az első fokon 2015. március 26-án a Debreceni Járásbíróság által hozott ítéletét, hogy „a vádlott személyi körülményeiben bekövetkezett változásokra tekintettel 15 havi részletfizetést engedélyezett, így havi 50 ezer forintos részletekben kell a pénzbüntetést kifizetnie”. A részletfizetés elmulasztása esetén – mivel ez esetben a pénzbüntetés teljes összege esedékessé válik – a vádlottnak fogházban végrehajtandó szabadságvesztést kell letöltenie.

Kemecseiné Hársfalvi Klára, a másodfokú büntetőtanács elnöke szóbeli indokolása során kifejtette: Ágoston Tibor 2014. januárjában, amikor „hollókamuként” és „hollókaszként” beszélt a holokausztról egy nyilvános debreceni rendezvényen, megvalósította a nemzetiszocialista rendszer bűneinek nyilvános tagadása büntetést. A megállapított tényállás szerint a Jobbik Magyarországért Mozgalom debreceni alapszervezete 2014. január 12-én a Don-kanyarnál elhunyt katonákra emlékezett Debrecenben, a Medgyessy sétányon lévő katonai emlékműnél. A rendezvényt 24 rendőr biztosította, az eseményen 30-40 hallgató vett részt. Közterület lévén a közelben bárki észlelhette az eseményt, így a rendezvény nagy nyilvánosság előtt zajlott. A megemlékezésen többek között Ágoston Tibor, a Jobbik debreceni önkormányzati képviselője is felszólalt. A vádlott szándékos szótévesztéssel és gunyoros hangnemben a holokausztról azt mondta: „Magyarország 2014-ben két nagy rendezvényre, megemlékezésre készül. Az egyik a magyar áldozatok, a hősök, az elesettek, a másik pedig a hollókamu, bocsánat hollókaszt. Még mindig nem jó. A holokaszt – szándékos volt, elnézést kérek érte – és annak áldozataira való megemlékezés” – hangzott el a beszédben. A beszédről készült videofelvételt valaki egy videomegosztó oldalra töltötte fel, így széles nyilvánosság számára vált elérhetővé a beszédben tett kijelentés, ezáltal Ágoston Tibor sértő szavairól nagy nyilvánosság szerzett tudomást. A kinyilatkozás alkalmas volt arra, hogy felháborodást, megbotránkozást váltson ki azokban, akik elkötelezettek az alaptörvény által elismert és védett értékek mellett. A másodfokú bíróság sem tudta elfogadni a vádlott azon védekezését, miszerint ez csak egy szerencsétlen megfogalmazás volt. A helyszínen Ágoston is

szándékosnak nevezte szótévesztését, sőt, utólag saját közösségi oldalára is feltett holokauszttagadó és antiszemita tartalmakat. Később, a tárgyaláson azonban már arra hivatkozott, hogy a szótévesztése nem volt szándékos, csak a holokauszt szó jelentését próbálta újraértelmezni. A bíróság azonban ezt az érvelést nem fogadta el, mondván a mai köznyelvben a holokauszt szó egyértelműen a nemzetiszocialista rendszer által a zsidók ellen elkövetett népirtást takarja. A bíró súlyosbító körülményként értékelte, hogy Ágoston közfeladatot lát el önkormányzati képviselőként, így a szokásosnál is nagyobb figyelmet kellene a törvények betartására fordítania.

Az ügyet a debreceni közgyűlés is tárgyalta, és bocsánatkérésre kötelezte a jobbikos képviselőt, illetve felmerült a képviselőtestületből való kizárása is. Ágoston Tibor ekkor kiadott egy közleményt, melyben a városi közgyűlés határozatának megfelelően bocsánatot kér a debreceni zsidó közösségtől „szerencsétlen kijelentése” miatt.

Ágoston Tibor, Forrás: Tett és Védelem Alapítvány

Kósa Lajos, Debrecen akkori fideszes polgármestere az önkormányzat nevében elhatárolódott a képviselő kijelentéseitől. Az ügy komoly sajtóvisszhangot kapott, és számos más feljelentés is érkezett Ágoston ellen, miszerint már régebben, képviselőjelölt korában is tett hasonló kijelentéseket. Például 2014. február 10-én – hamis adatokra hivatkozva – azt állította, hogy a II. világháború során összesen alig több mint százezer ember halt meg Magyarországon, ebből nem jöhet ki a Magyarországról „elhurcolt” „600 ezer” „zsidó” „áldozat”. Máskor David Cole holokauszttagadó történész munkáit ajánlotta, vagy a kuruc.infó-ról osztott meg az Auschwitzban történő tömeges kivégzéseket „cáfoló” cikket. Saját Facebook oldalán is tett antiszemita kijelentéseket. Egy alkalommal pedig Roger Garaudy holokauszttagadó filozófus könyvére hivatkozva azt állította, hogy valójában cionisták szervezték meg a zsidók deportálását.

Ágoston Tibor a Jobbik debreceni önkormányzati képviselője 2010 óta hivatalosan a Jobbik tagja.

A HÓNAP KRÓNIKÁJA

Az alábbi táblázatban a jelentésben található összes esetet, eseményt kronologikus sorrendben mutatjuk be. A Kategória rubrika megmutatja, hogy az adott eseményről a jelentés melyik részében számoltunk be bővebben.

Sorszám	Dátum	Esemény	Kategória
1	március 1-19.	Bayer Zsolt cikksorozata a zsidókról	Antiszemita gyűlöletcselekmények: gyűlöletbeszéd
2	március 1.	A kormány elítéli a Zalaegerszegi holokauszt emlékmű megrongálását	Hivatalos és civil reakciók
3	március 1.	Az Alapítvány feljelentést tett nemzetiszocialista rendszer bűneinek nyilvános tagadása miatt K. L. V. ellen	A Tett és Védelem Alapítvány hivatalos ügyei
4	március 1.	Az Alapítvány feljelentést tett nemzetiszocialista rendszer bűneinek nyilvános tagadása miatt F. B. ellen	A Tett és Védelem Alapítvány hivatalos ügyei
5	március 2,9	Mégis engedélyezik a botlatókö letételét Debrecenben	Hivatalos és civil reakciók
6	március 7.	Kitűzték a tárgyalást D. Zs. ügyében	A Tett és Védelem Alapítvány hivatalos ügyei
7	március 8.	Fenyegető fotó jelent meg a Betyársereg weboldalán	Antiszemita gyűlöletcselekmények: fenyegetés
8	március 8.	Holokauszt emlékművet állítanak Békéscsabán	Közösségi hírek, reakciók
9	március 10.	Ítélet náci jelkép használata miatt Székesfehérváron	Hivatalos és civil reakciók
10	március 11.	Holokauszt megemlékezés Zágrábban	Hírek és vélemények a magyarországi antiszemitizmusról
11	március 13.	Akasztófán logó Dávid csillagot rajzoltak az Árpád kilátóra	Antiszemita gyűlöletcselekmények: rongálás
12	március 13.	A Duna parti cipők története sajátos nézőpontból	További antiszemita gyűlöletcselekmények
13	március 15.	Jobbik: „a holokauszt vitrinje helyett, mellett teret kap a magyar nemzet összes fájdalma és minden egyes feltámadása”	További antiszemita gyűlöletcselekmények
14	március 16	Zsidózás a március 15-i ünnepségen	További antiszemita gyűlöletcselekmények
15	március 16.	Bodnár Dániel cikke a Donáth szobor körüli vitákban	Egyéb hírek
16	március 22.	Nyomozás megszüntetése a régiségbolt ügyében	A Tett és Védelem Alapítvány hivatalos ügyei
17	március 23.	Kecskeméti terv: Nyíró József utca helyett Wass Albert utca	Hivatalos és civil reakciók
18	március 30.	Ágoston Tibor önkormányzati képviselő ítélete holokausztagadásért	A Tett és Védelem Alapítvány hivatalos ügyei
19	március 31.	Elhunyt Kertész Imre Nobel-díjas író	Közösségi hírek, reakciók
20	március 31.	Közéleti személyek, pártok reakciója Kertész Imre halálára	Hivatalos és civil reakciók

KAPCSOLAT ÉS TÁMOGATÁS

A Tett és Védelem Alapítvány zsidó szervezetek civil kezdeményezése, amely a zsidó tradíciókat követve kész határozott lépéseket tenni az egyre inkább elharapódzó antiszemita jelenségek visszaszorításáért.

Amennyiben bárkit vélt vagy valós zsidósága miatt bántalmazás vagy antiszemita inzultus érte, ne hallgasson, jelezze felénk, hogy az arra kijelölt csatornákon továbbítsuk az intézkedésre rendelt szervekhez!

Bejelentéseket az alábbi lehetőségek bármelyikén fogad az Alapítvány:

FORRÓDRÓT
(+36 1) 51 00 000

Tett és Védelem Alapítvány honlapján:
www.tev.hu/forrodrot
és facebook oldalán:
[www.facebook.com/tev-tett-es-vedelem-
alapitvany](http://www.facebook.com/tev-tett-es-vedelem-alapitvany)

A Tett és Védelem Alapítvány munkája csak akkor lehet sikeres, ha sokan osztoznak azon elkötelezettségünkben, hogy megteremtsük a sérelmet elszenvedettek számára a tisztességes eljáráshoz való jogot, ezért arra kérjük, egyéni felajánlásával segítse az Alapítvány munkáját!

Adományát az alábbi bankszámlaszámon juttathatja el az Alapítványhoz:

13597539-12302010-00057157

A Tett és Védelem Alapítvány elérhetőségei:

Cím: 1052 Budapest, Semmelweis utca 19.

Tel: +36 1 267 57 54

+36 30 207 5130

<http://www.tev.hu>

info@tev.hu

FELHASZNÁLT IRODALOM

2012. évi C. törvény a Büntető Törvénykönyvről.
http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1200100.TV (utolsó letöltés: 2013.07.10.)
- Anti Defamation League (ADL). 2012. 2011 *Audit of Anti-Semitic Incidents*.
- CEJI, 2012. *Tegyük láthatóvá a gyűlölet-bűncselekményeket! Nézzünk szembe a tényekkel! Útmutató a gyűlölet-bűncselekmények és előítélet motiválta incidensek monitorozásához*. Facing Facts! projekt.
- Chakraborti, Neil és Garland, Jon. 2009. *Hate Crime. Impact, Causes and Responses*. London: SagePublications.
- Community Security Trust (CST). 2013. *Antisemitic Incidents Report 2012*.
- Levin, Jack és McDevitt, Jack. 1999. Hatecrimes. In *Encyclopedia of Violence, Peace and Conflict*. szerkesztette Lester Kurtz, 89–102. San Diego: Academic Press.
- OSCE/ODIHR. 2009a. *Hate Crime Laws. A Practical Guide*. Varsó: OSCE/ODIHR.
- OSCE/ODIHR. 2009b. *Preventing and responding to hate crimes. A resource guide for NGOs in the OSCE region*. Varsó: OSCE/ODIHR.
- Perry, Barbara. 2001. *In the Name of Hate. Understanding Hate Crimes*. New York: Routledge.
- Társaság a Szabadságjogokért (TASZ). 2012. *Gyűlöletbűncselekmények áldozatainak. Tájékoztató Kiadvány*. Budapest: TASZ.

Impresszum

Kiadó: Brüsszel Intézet Nonprofit Kft.
Szalai Kálmán *ügyvezető igazgató*

Szerző: Dr. Róna Dániel, *politológus*
a Corvinus Egyetem oktatója

Szerkesztők: Burka Viktória *kutató,*
a Brüsszel Intézet Kutatási és Incidenskövető Csoport
Dr. Bodó Kristóf *ügyvéd,*
a Tett és Védelem Alapítvány és Brüsszel Intézet jogi képviselője
Dr. Fekete István László *ügyvéd, a Brüsszel Intézet jogi képviselője*
Majoros Kata, *kommunikációs tanácsadó*
Pásztor Tibor, *kutató,*
a Tett és Védelem Alapítvány monitoring vezetője
Dr. Szegő Krisztina, *jogász*

Támogatás: Bodnár Dániel *filozófus,*
Tett és Védelem Alapítvány Kuratórium Elnöke
Andrew Srulewitch *igazgató, ADL*

A kiadó köszönetét fejezi ki Dr. Kovács András szociológusnak, a CEU professzorának a biztatásért és segítő tanácsokért.

A kiadó köszöni az áldozatvállalást azon önkénteseknek, akik szakértő irányítás mellett hónapok óta szünet nélküli munkával segítették a jelentés létrejöttét.

A jelentés egészének és bármely részletének felhasználása kizárólag a kiadó írásos beleegyező nyilatkozatának birtokában engedélyezett a forrás pontos megjelölésével.

2016 Budapest

Tett és Védelem Alapítvány

1052 Budapest. Semmelweis utca 19.

+36 1 267 57 54, +36 30 207 5130

<http://www.tev.hu>

info@tev.hu